

JATKUVAN OPPIMISEN SEURANTARYHMÄN KOKOUS

Aika Tiistai 21.9.2021 klo 10–12

Paikka Microsoft Teams –kokous

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Kirsi Heinivirta avasi kokouksen klo 10:02.

2 Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

3 Edellisen kokouksen muistio (esityslistan liite 1)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio totutulla käytännöllä, että jos muistioon on huomautettavaa tai korjattavaa, voi sihteeri Tiina Pololle lähettää sähköpostitse kommentit ja muutokset.

4 Ajankohtaista

- Outi Viljamaa kertoi työ- ja elinkeinoministeriön *TE-palvelut 2024* -uudistuksesta, jossa TE-palvelut siirtyvät valtionhallinnolta kunnille. Valmistelua vie eteenpäin koordinaatioryhmä ja sen ympärillä kuusi työryhmää: 1) järjestämisvastuu, 2) kannustava rahoitus, 3) ohjaus, valtion tehtävät ja tiedolla johtaminen, 4) henkilöstö ja muutosjohtaminen, 5) palvelut ja 6) tietojärjestelmät ja kokonaisarkkitehtuuri. <https://tem.fi/te-palvelut-2024-uudistus>

KESKUSTELU: Esille nousi huoli siitä, että onko nyt lähitulevaisuudessa odotettavissa toimimattomuutta palveluissa.

- Ville Heinonen esitteli Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen valmistelutilannetta. Laki on astunut voimaan 1.9.2021. Johtajan rekrytointi on menossa, samoin jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvoston asettaminen ja nimeäminen. Näiden jälkeen syksyllä etenevät henkilöstön rekrytoinnit. Neuvosto valmistelee suunnitelma-asiakirjat. Perustamistoimiin kuuluvat lisäksi hankintojen suunnittelu, sähköisten alustojen rakentaminen ja sähköisten hakujärjestelmien kehittäminen. Todennäköistä on, että täysimittainen operatiivinen toiminta on käynnissä syksyllä 2022. Alueellinen dialogi on myös saatava järjestetyksi tätä ennen. Tätä pohditaan alueilla.

KESKUSTELU: Palvelukeskus itse päättää toiminnan järjestämisestä. Tämän vuoksi OKM ja TEM ovat olleet varovaisia linjaamasta yksityiskohtaisesti toimintaa etukäteen. Korkeakouluysteistyö nähtiin hyvin tärkeänä ulottuvuutena. Samoin on erittäin tärkeää, että yhteys TE-toimistoihin/TE-palveluihin ja ELY:een on kiinteä. Ylipäätään verkoston luominen on palvelukeskuksen kannalta ratkaisevan tärkeää. Yritysten akuutin osaajapulan vuoksi olisi nyt edettävä ripeästi sekä TE2024-hankkeen ja palvelukeskuksen kanssa. Elokuussa 2021 oli syntynyt ns. suunnitelma-velkaa palveluihin ohjauksessa: 66 prosentilta työttömistä puuttui ajantasainen suunnitelma. Tärkeä kysymys on myös asiakkaiden ohjaus ammatilliseen koulutukseen; se on saatava sujuvaksi ja tehokkaaksi, eikä sitä voi jättää vain yksityisoikeudellisten oppilaitosten hoidettavaksi.

5 Jatkuvan oppimisen linjausten toimeenpanon eteneminen (esityslistan liite 2)

Suunnittelupäällikkö Kirsi Heinivirta johdatteli linjausten toimeenpanoon kertaamalla vision, tavoitteet ja indikaattorit. Keskeisimmät indikaattorit on tarkoitettu sisällyttää vuoden 2022 talousarvioesityksen yleisperusteluihin ja seurantaan. Palvelukeskuksen momentille 29.01.04 on siirretty 40 miljoonaa euroa sekä kohdennettu Suomen kestävän kasvun ohjelmasta 5 miljoonaan euroa vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa ja 11 miljoonaa euroa vuoden 2022 talousarvioesityksessä.

Maahanmuuttajien koulutustarjontaan ja ohjaukseen on lisätty rahoitusta vapaan sivistystyön oppilaitoksissa vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa 2,5 miljoonaa euroa. Vuodesta 2022 eteenpäin esitys on 5 miljoonaa euroa.

Ennakoinnin kehittämiseen on kohdennettu 500 000 euroa Suomen kestävän kasvun ohjelmasta vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa ja 1 875 000 euroa vuoden 2022 talousarvioesityksessä.

Jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelman arkkitehtuurityöhön on kohdennettu Suomen kestävän kasvun ohjelmasta 2 miljoonaa euroa digitaaliseen palvelukokonaisuuteen ja 2 miljoonaa euroa korkeakoulujen digivisiovalmisteluun vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa. Vuoden 2022 talousarvioesityksessä kohdennukset ovat 9 miljoonaa euroa (digitaalinen palvelukokonaisuus) ja 7 miljoonaa euroa (digivisio).

Osaamisen tunnistamiseen ja elinikäiseen ohjaukseen on kohdennettu Suomen kestävän kasvun ohjelmasta 200 000 vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa ja 2 950 000 euroa vuoden 2022 talousarvioesityksessä. Jatkuvan oppimisen tunnistamisen työryhmä on aloittanut työnsä syksyllä 2021. Selvitettävien asioiden listalla ovat mm. koulutusjärjestelmän ulkopuolella tapahtuvan oppimisen tunnistaminen, osaamismerkkit, micro credentials. Väliraportointi on odotettavissa vuoden 2022 lopulla.

Osaamiskartoitusten kehittämiseen on kohdennettu Suomen kestävän kasvun ohjelmasta 1 350 000 euroa vuoden 2022 talousarvioesityksessä.

Mainittujen rahoituskohdennusten lisäksi tehdään monia muita kehittämistoimenpiteitä, joihin voi tutustua esityslistan liitteenä 2 olleessa taulukossa. Myös rakennerahastorahoituksella (ESR, 70 miljoonaa euroa) on mahdollista käynnistää EU-hankkeita.

6 Jatkuvan oppimisen etuudet (esityslistan liitteet 3 ja 4)

Opetusneuvos Tiina Polo esitteli sosiaaliturvauudistuksen parlamentarisessa komiteassa tehtyä selvitystyötä etuuksista ja erityisesti siinä luotuja malliesimerkkejä etuuksien saajista. Sosiaaliturvauudistus on edennyt samaan aikaan jatkuvan oppimisen uudistuksen kanssa. Aikaa sosiaaliturvakomitealle on annettu vuoden 2027 loppuun. Komiteassa on tarkasteltu etuuksien kokonaisuutta, myös jatkuvan oppimisen näkökulmasta. Odotettavissa on kannanottoja ja väliraportti vuoden vaihteessa 2021-2022.

Komitea on muotoillut neljä tyypillistä esimerkkimallia etuuksien saajista: Maija, Matti, Leea ja Valo. Jatkuvan oppimisen näkökulmasta etuuksien suuruusjärjestys on seuraava: 1) Työttömyys-etuudet, 2) Aikuiskoulutustuki ja 3) Opintotuki.

KESKUSTELU

Malliesimerkit ovat hyviä. Ne paljastavat eriarvoisuuden uhkan. Ikääntyneiden henkilöiden kouluttautuminen on ongelma. Malleihin olisi hyvä lisätä vielä yrittäjän esimerkki. Etuus-tarkastelussa ei ole nyt riittävästi huomioitu näkyvässä olevaa työn tulevaisuuden murrosta. Työllisyysrahaston kanssa kannattaisi käydä vielä läpi yrittäjän aikuiskoulutusetuudet.

7 TYÖ2030 jatkuvan oppimisen teematyön tilannekatsaus

Vanhempi neuvonantaja Tapio Huttula Sitrasta esitteli TYÖ2030 Työn ja hyvinvoinnin kehittämisohjelman, jatkuvan oppimisen teemaryhmän ehdotuksia liittyen oppimisen vapaaehtoiseen kehittämiseen työpaikoilla. Teemaryhmä on laatinut tiekartan, jossa on kolme päätavoitetta: 1) tietoisuuden ja ymmärryksen lisääminen, 2) kumppanuusien synnyttäminen työorganisaatioiden kehittämiseen ja 3) kokeilut ja pilotit.

Näitä toteuttamaan on nyt lähdössä liikkeelle kolme pakettia:

1. Toimipaikkojen ja työpaikkojen tulevaisuuskyvykkyys
2. Osaamisen johtamisen tuki työpaikoille
3. PK-yritysten oppimisverkosto

KESKUSTELU

PK-yritysten osaamisverkoston kehittämistä pidettiin tärkeänä.

8 Osaamisen aika -hankkeen tilannekatsaus

Vanhemoiden neuvonantaja Tapio Huttula tarjosi Sitran *Osaamisen aika* hankekokonaisuuden tilannekatsauksen. Paljon on tehty ja hankkeen tuloksiin voi tutustua Sitran sivuilla. Uusi kokonaisuus on käynnistynyt nimellä ”*Alueiden osaamisen aika*”, jonka tilannekuvaprosessiin lähti mukaan kahdeksan aluetta. Prosessi etenee tilannekuvasta tulevaisuusfoorumeihin. Myöhemmin on tarkoitus laajentaa osallistuvien alueiden määrää. Tavoitteena on vahvistaa alueen elinvoimaa, vetovoimaa, pitovoimaa ja osaavan työvoiman saatavuutta. Kolmikanta on tärkeä: a) Yritykset, b) Julkiset palvelut ja c) Oppilaitokset ja kehittäjäorganisaatiot.

Sitra julkaisee ”Miten osaajat liikkuvat?” selvityksen 27.10.2021. Se analysoi toisen ja kolmannen asteen valmistuneiden sijoittumista yhtiskuntaan pääasiallisen toiminnan mukaan ja alueellisesti. Myös muita ”kysymys-sarjan” selvityksiä julkaistaan syksyn aikana.

9 Muut asiat

- Seuraava kokous tiistai 23.11. klo 14-16
- Seuraavan kokouksen sisältöehdotuksia otetaan vastaan. Mahdollisia teemoja voisivat olla esimerkiksi: TEAS-hankkeet, ennakointi, pohjoismainen työvoimamalli, ...

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.

LÄSNÄ

Heinivirta Kirsi, Opetus- ja kulttuuriministeriö, puheenjohtaja
Felt Teija, Työ- ja elinkeinoministeriö, varapuheenjohtaja
Polo Tiina, Opetus- ja kulttuuriministeriö, sihteeri
Vepsäläinen Jukka, Opetushallitus, sihteeri

Aro Susanna, Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto MTK
Bosquet Päivi, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Bussman Annika, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Hallia Antti, Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK ry
Hannula Mirja, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
Hassinen Teemu, Sivistystyönantajat
Heinonen Ville, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Holsti Emma, Suomen Opiskelija-Allianssi Osku ry
Hyvönen Ilmari, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Ikkela Saara, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kallio-Savela Maarit, Suomen kuntaliitto ry
Karvonen Marja, Satakunnan ELY-keskus
Kurvonen Lauri, Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry (sijaisena Tuovi Manniselle)
Lamppu Veli-Matti, Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
Lehto Jaana, EOL Elinkeinoelämän oppilaitokset
Lindholm Linda, Oikeusministeriö
Maxenius Samuli, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry
Mursu Sanja, KT Kuntatyönantajat
Mäenpää Iiris, Saamelaiskäräjät

Mäki Maire, Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto
Nousiainen Riina, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Piepponen Anna-Kaarina, Kirkkohallitus, Kirkon työmarkkinalaitos
Rajoo Ainomaija, Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Rasinaho Kirsi, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Salmi Merja, Valtiovarainministeriö (sijaisena Merja Leinoselle)
Seitsalo Samu, Opetushallitus
Slaney Johanna, Työ- ja elinkeinoministeriö (sijaisena Minna Niemiselle)
Sojonen Elina, Akava ry
Suomala Petri, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry
Torsell Agneta, Suomen Rehtorit ry
Tujula Matti, Suomen Ammattiin Opiskelevien liitto SAKKI ry
Wallén Björn, Vapaa Sivistystyö ry
Vartiainen Marja, Suomen Yrittäjät ry
Viljamaa Outi, Työ- ja elinkeinoministeriö (sijaisena Minna Niemiselle)
Virtanen Markku, Työ- ja elinkeinoministeriö

ASiantuntijat

Huttula Tapio, Sitra
Luostarinen Jaana, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Poissa

Engelholm Maj-Len, Opetushallitus
Korhonen-Yrjänheikki Kati, KEVA
Lerssi Risto, Valtiovarainministeriö/Valtion työmarkkinalaitos
Ljungqvist Vivian, Finlands Svenska Skolungdomförbund FSS
Malinen Pentti, Kainuun liitto
Rehunen Joni, Sosiaali- ja terveysministeriö
Tuomainen Jenni, Suomen Lukiolaisten liitto ry
Tuovinen Juha, Sisäministeriö